І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXII. Ч. 81. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ЦЕНТІВ 20 CENTS СУБОТА, 26-го КВІТНЯ (APRIL) 1975 No. 81. VOL. LXXXII.

Митрополит УАПЦ Владика Мстислав повернувся з Венесуелі до ЗСА

Каракас, Венесуеля. (Д. Г.) — Після двотижневого побуту й візитації парафій у Венесуелі, 16 квітня повернувся до ЗСА Владика Митрополит Мстислав, якого на летовище супроводили члени місцевої парафії на чолі з довголітнім церковним діячем І. Струком. Владика відвідав дві існуючі дотепер у Венесуелі наші парафії — св. Покрови у Каракасі і св. Володимира у Валенсії та поблагословив приєднання до УАПЦеркви парафії св. Сергія у Баркісаменті, що перебувала в юрисдикції Рос. Зарубежної Церкви, хоч її члени складалися в більшості з людей українського походження.

Митрополит УАПЦеркви Владика Мстислав

Під час свого побуту у Венесуелі Владика відправляв тричі у церкві св. Покрови в Каракасі (5 квітня Вечіряя, винесення Чесного Хреста, в неділю 6 квітня св. Літургію і 7 квітня на Благовіщення) та в неділю 13 квітня в церкві св. Володимира у Валенсії. В четвер 10 квітня Адміністратор УАПЦеркви на Венесуелю протопресв. Л. Лотоцький відправив у церкві св. Покрови, у столиці Венесуелі — Каракасі Молебень з нагоди 77-ої річниці народження Владики Мстислава. Владика віддячився присутнім на Молебні висвітленням фільму: „Щоб дзвони дзвонили", який оповідає про Церку-Пам'ятник і про все, що постало в Бавнд Бруку.

Як звичайно, під час відвідин кожної нової країни українського поселення в світі, так і цього разу Владика Митрополит відвідав українські могилки в Каракасі і Валенсії. Відвідуючи цвинтар у Каракасі, Владика пережив невимовно тяжку хвилину, коли побачив недавно збезчещений пам'ятник над могилою першого президента Української Академії Мистецтв проф. Василя Григоровича Кричевського. Одразу після цього Владика Мстислав розпочав заходи для перевезення домовини В. Г. Кричевського та його дружини до Бавнд Бруку.

Щиро зустріли та сердечно гостили всі наші люди у Венесуелі (без різниці віровизнання) найвищого Зверхника УАПЦеркви у вільному світі — Владику Митрополита Мстислава, який не зважаючи на велику спеку й перевтому, старався перебувати постійно з людьми та відповідати на їхні стурбовані запити, що їх викликали останні політичні події в ЗСА.

Пласт в Аргентині закупив власну домівку

Буенос Айрес (М.Д.). — Український ПЛАСТ в Аргентині за допомогою пластових організацій Канади і ЗСА закупив власний дім, та переводить тепер відповідний римонт, щоб пристособити його до повних потреб пластової організації. Новозакуплена домівка находиться в дільниці української католицької Катедри при вулиці Хосе Родо чис. 3868, де буде приміщення Крайової Пластової Старшини на Південну Америку, бо є вигляди заснувати також пластові організації в Парагваї та Бразилії.

Слід відмітити, що купно пластової домівки переведено дуже влучно, бо його вартість значно піднеслася і тепер український Пласт в Буенос Айресі має вже свій власний і мурований дім та власну виховну оселю, що принесе значне скріплення для цієї організації, що займає передове місце у виховній праці серед української молоді.

Етнічні групи візьмуть участь у відзначенні 200-річчя Американської Незалежности в місті Ню Йорку

Ню Йорк. — Управління парків, розваги та культурних справ міста Ню Йорку, а також Корпорація відзначування 200-річчя Американської Незалежности в Ню Йорку інформують, що в понеділок, 28-го квітня, о год. 11-ій рано в будинку „Арсенал" при 830 П'ята евеню (ріг 64-ої вулиці) на 2-му поверсі відбудеться конференція в справі щорічного „Фестивалю 4-го липня", тобто відзначування Свята Незалежности ЗСА. Цього року „Фестиваль 4-го липня" наголошуватиме 200-річчя Американської Незалежности, а також етнічну різноманітність сьогоднішньої Америки.

В офіційному повідомленні Управління для культурних справ міста Ню Йорку зазначено, що цього року, крім традиційних вже церемоній коло Федерального будинку, паради до Баттері парку, вечірного концерту, „фаєрверків" тощо, Управління плянує включити у відсвяткування „Фестивалю 4-го липня" також етнічні групи, які виступили б із своїми програмами пісень, танків, короткими інсценізаціями тощо в пополудневих година. Всі справи, зв'язані з „Фестивалем 4-го липня 1975" будуть обговорені власне на конференції в понеділок, 28-го квітня.

Терористи захопили німецьку амбасаду в Швеції

Стокгольм. — Сім західньонімецьких терористів, членів анархістичної групи, вдерлися в четвер 24 квітня до будинку німецької амбасади в Швеції і захопили як закладників амбасадора Дітріха Стекера з частиною персоналу, вимагаючи в заміну за їх звільнення, випустити із західньонімецьких в'язниць 26 анархістів та дозволити їм на виїзд за кордон. В часі нападу від пострілів загинув військовий аташе амбасади. Дещо пізніше терористи вбили ще одного із закладників Коли західньонімецький уряд відмовився задовольнити вимоги терористів, вони зірвали частинно будинок амбасади, надіючися, що у замішанні їм пощастить втекти. В ході експлозій деякі із закладників включно з амбасадором, були поранені. Важко був поранений один з терористів, який тепер у лікарні. Поліція схопила усю групу терористів, між якими є одна жінка.

РАДА ДИРЕКТОРІВ УККА МАТИМЕ ЗАСІДАННЯ 10-ГО ТРАВНЯ

Ню Йорк. — З канцелярії Українського Конгресового Комітету Америки інформують, що чергове засідання Ради Директорів УККА відбудеться в суботу, 10-го травня, о год. 1:30 пополудні в приміщеннях Українського Інституту Америки при 2 Іст 79-ій вулиці. Раду Директорів УККА становлять, як відомо, члени Екзекутиви, Політичної Ради, Контрольної Комісії і Громадського Суду УККА та голови 12 більших Відділів УККА. На порядку нарад запов'дженого засідання, крім формальностей, є звітування, інформація про новозакуплений дім УККА - СУА, інформація про працю Українського Крайового Комітету 200-річчя Америки, дальше звідомлення поодиноких комісій та остаточне затвердження наміченої дати на черговий, 12-ий Конгрес УККА, що мав би відбутися в днях 7-9 жовтня 1976 року в Ню Йорку. При цій нагоді пригадується, що кошти участи в засіданнях Ради Директорів УККА для поодиноких членів Ради повинні покривати ті організації, яких вони в Раді Директорів репрезентують.

ВІДБУЛИСЯ ПЛЕНУМ І ПАНЕЛЬ УСЦАК

Нюарк. — Минулої суботи, 19-го квітня, відбувся тут у приміщенні УСТ „Чорноморська Січ", заповіджений пленум Української Спортової Централі Америки і Канади (УСЦАК) з участю майже усіх членів Управи і представників спортових осередків: С. Т. „Україна" Торонто, К.Л.К. Торонто, К.Л.К. Ню Йорк, Українська Централя Пассейк, У.С.Т. „Чорноморська Січ" Нюарк, спортовий р-т Гол. Управи СУМА і гостей. Наради відкрив від господарів пленуму, голова У.С.Т. „Ч. Січ" — М. Стебельський, який, привітавши учасників передав дальше ведення голові УСЦАК — Р. Куцілеві.

Згідно з порядком пленуму, учасники прослухали звітів референтів і ланкових з дотеперішньої діяльности, прийняли плян дальшої праці на біжучий рік, продискутували і схвалили поправки до окремих точок правильників першенств: відбиванки і легкої атлетики. Зокрема жвавою була дискусія над окремими точками відбиванкового правильника, який остаточно прийнято більшістю голосів з яснішим уточненням, згідно з яким в складах дружин учасниць першенств УСЦАК допускається змагунів мішаних подруж. Обговорено теж справи передолімпійських Ігрищ в Монтреалі, Канада.

По закінченні порядку дня пленуму відбувся „Спортовий Панель", присвячений справам фізичного виховання нашої молоді.

В панелі взяли участь чотири доповідачі, а модератором був д-р І. Гурин ц Українського Соціологічного Інституту.

В першій доповіді О. Твар-

(Закінчення на стор. 4-ій)

Опубліковано матеріяли до історії Театру-Студії Й. Гірняка та Олімпії Добровольської

Ню Йорк. — Тут видано друком збірку матеріялів, що стосуються праці Театру-Студії Йосипа Гірняка та Олімпії Добровольської, що діяв в Европі з 1946 по 1949 рік ,а відтак в ЗСА — до розв'язання Студії в 1951 р. В окремих додатках поданий матеріял про Театральну Групу та про Театр Слова, в рамках якого продовжувано діяльність українського театру в ЗСА. Окремо в книжці подані огляди театральної кар'єри Йосипа Гірняка та Олімпії Добровольської до часу їхнього виїзду на еміграцію, а також статистичне зіставлення театральних постановок, назв, дат і числа вистав.

Згідно з інформацією упорядника книжки Богдана Бойчука, основу книжки „творять вибрані і зредаговані уривки з театрального щоденника Володимира Змія, вибрані уривки тогочасної театральної критики та відгуків глядача і якнайширший добір фотографій з кожної постановки". Зібраний і включений до книжки матеріял уможливлює читачеві відчути кольорит і дух Театру-Студії, зрозуміти її місце і ролю на шляху розвитку українського театрального мистецтва, а в першій мірі місце і ролю двох найчільніших представників цього мистецтва — Йосипа Гірняка та Олімпії Добровольської.

„Театр-Студія почав своє існування з великою життєвістю, розмахом та високим творчим рівнем" — пише Б. Бойчук. „З огляду на неможливі для існування театру обставини, ця життєвість після постановки „Тартюфа" під кінець 1954 року різко увірвалася, рівень болюче скотився вниз, як це нормально буває у передсмертних судорогах, і Студія, після довгого борсання, перестала існувати".

Цей 10-річний промежуток часу, що включає 362 вистави 25 творів, знайшов своє всебічне віддзеркалення у книжці, що появилася заходами Української Вільної Академії Наук в ЗСА. Важливість книжки в тому, що в ній утривалена важлива документація про один з проявів нашого культурного життя у роки після Другої світової війни за межами України в Европі, а відтак в Америці.

Появилося ювілейне число „Українського Квартальника"

Ню Йорк. — Тут появилося друком чергове число англомовного „Українського квартальника" (т. 30, ч. 4), в основному присвячене 30-річчю з дня заснування цього квартальника в 1944 році. Три статті в цьому числі (редакційна, головного редактора журналу д-ра В. Душника і проф. Лева Добрянського) дають всебічний погляд на історію і тематику квартальника і його ролю як довідково-інформаційного англомовного періодика Українського Конгресового Комітету Америки.

Крім цих трьох „ювілейних" статтей, в числі є довідка проф. Любомира Винара про „Першу бібліотеку середньовічної України", стаття президента Білоруського Конгресового Комітету Америки Івана Косяка про „Поневалення та совєтські репресії у Білорусі" та огляд української прози у підсовєтській Україні Миколи Приходька. В числі подано ряд рецензій важливіших публікацій з україністики, копії деякого документарного матеріялу щодо ситуації в Україні і СССР, огляд українїки в американських і чужинецьких періодичних виданнях та хроніки поточних подій, яка включає найважливіші факти з українського життя у світі та в інших країнах українського поселення.

Міжнародна Ліґа за Права Людини вшанувала Ростроповичів

Під час зустрічі в честь Ростроповичів. На фото (зліва): д-р Володимир Душник, пані Галина Вишневська-Ростропович, пані Марія Душник і Мстислав Ростропович.

Ню Йорк, Н. И. — Мстислав Ростропович, російський челіст та його дружина, Галина Вішневська, оперова співачка, були наділені Нагородою Прав Людини Міжнародною Лігою за Права Людини за їх оборону мистецької та індивідуальної свободи. Нагороду вручено їм в дні 18-го квітня ц. р. в домі Леонарда Бернстайна, відомого американського композитора і диригента, в приявності понад 100 представників американського мистецького, культурного та політичного й журналістичного світу.

Ростроповичі, які минулого року відмовилися вертатися до СССР, переходили різні шикани та переслідування тому, що вони не підчинялися офіційній цензурі мистецтва і за їх оборону інінтелектуальної та індивідуальної свободи. З тієї причини власті почали перешкоджувати в їхній мистецькій кар'єрі, касовано концерти та наложено трирічну заборону на виїзд закордон.

В листі до „Ню Йорк Таймс", що появився 6-го березня 1975 р., Ростропович писав:

„Я не підписав листів проти „ізраїльських наїздників", ані проти Бориса Пастернака чи Андрія Д. Сахарова; я не брав участи в урядово-інспірованій кампанії проти деяких композиторів, письменників, мистців та науковців, та, як Вам відомо, я дав притулок моєму приятелеві Олександрові І. Солженіцинові, який провів три зими на моїй дачі..."

Привітальні промови виголосили Леонард Бернстайн і його дружина, а після вручення нагороди Джеромом Дж. Шестаком, головою Міжнародної Ліґи, промовляли п. Ростропович та п-і Вішневська, дякуючи за почесну нагороду.

Поміж присутніми були такі відомі російські дисиденти, як д-р Валерій Чалідзе, д-р Олександер Єсенін-Волпін, який на своїм піджаку мав жетон „Звільніть Валентина Мороза", д-р Павел Літвінов з дружиною і поет Иосиф Бродський. Приявні були теж фільмова зірка Лорен Бакал, Клайв Барнс, знаний театральний критик, з дружиною, та інші відомі особистості.

Між запрошеними гістьми та членами Міжнародної Ліґи за Права Людини були теж д-р В. Душник, редактор „Українського Квартальника", з дружиною Марією Душник, заступницею гол. предсідника УНС. П-і Вішневська, як тільки довідалася, що Душники є українцями, почала співати „Гандзю" по-українськи та сказала, що вона виступала в українських театрах в Києві, Харкові й Одесі, хоч не мала змоги поїхати на виступ до Львова. М. Ростропович сказав, що імена таких українців, як В. Мороз, Л. Плющ, В. Чорновіл і І. Дзюба широко відомі в мистецьких кругах Москви і Ленінграду. П. Літвінов сказав, що Плющ є приятелем, якого він уважає високо інтеліґентною людиною та борцем за свободу. В тому самому дусі говорили Чалідзе і Єсенін - Волпін про Плюща, якого вони знають особисто.

Міжнародна Ліґа за Права Людини є приватною організацією з консультативним стажем в Об'єднаних Націях і працює в обороні прав людини по цілому світі. Її бюлетені часто містять згадки про українських політичних в'язнів, в обороні яких Ліґа виступає перед світовою публічною опінією.

Конґресмен Мініш закликає Кіссінджера інтервеніювати в справі Юрія Шухевича

Вашінгтон. — У висліді заходів Відділу Українського Конґресу Комітету Америки в Нюарку під головуванням мґр Ярослава Рака, конґресмен Джозеф Мініш з 11-тої округи стейту Ню Джерзі звернувся 21 квітня до державного секретаря Ґенрі Кіссінджера із закликом інтервеніювати перед совєтським урядом в справі звільнення поновно засудженого Юрія Шухевича.

У листі до Державного секретаря конґресмен Мініш пропонує, щоб уряд З'єднаних Стейтів „формально запротестував проти продовжуваного ув'язнення українського патріота Юрія Шухевича". У своєму листі конґресмен Мініш інформує, що „Шухевич перебув вже у совєтських тюрмах принаймні дві декади, а тепер почав відбувати черговий реченець ув'язнення на 10 років. Його одиноким злочином є його любов до України і переконання про потребу волі і національної незалежности для його українських співгромадян". „Я впевнений, — пише конґресмен Мініш, — що Ви згодитеся зі мною, що таку велику несправедливість наш уряд не може обійти мовчанкою".

Управа Відділу УККА в Нюарку розпочала заходи у справі Юрія Шухевича, виконуючи резолюцію, схвалену в часі відзначування 16 березня роковин 25-річчя з дня смерти батька Юрія ген. Романа Шухевича-Чупринки.

Сенат проголосував допомогу для безробітних домовласників

Вашинґтон. — Сенат у четвер, 24-го квітня, проголосував законопроєкт, який пропонує допомогти безробітним домовласникам сплачувати їхні гіпотечні позички. Законопроєкт, який був проголосований 64-ма голосами проти 26-ох, пропонує, щоб безробітні домовласники протягом 3-ох років одержували від федерального уряду 300 долярів позички кожного місяця. Процент від тих позичок виносив би максимально 8 відсотків. Законопроєкт Сенату тепер піде до Спільної комісії обох Палат Конґресу для полагодження розбіжностей, бо Палата Репрезентантів десять днів раніше проголосувала, щоб позички виносили тільки 250 долярів на місяць та тривали тільки 2-роки.

У ФРАНЦІЇ ПОМЕР ГЕН. ПОЛК. ОЛЕКСАНДЕР УДОВИЧЕНКО

Париж. — У понеділок, 21 квітня 1975 р., помер на 88-му році життя в місцевості Лє Парк Майтенон в околиці Парижу, Франція, генерального штабу генерал-полковник Олександер Удовиченко — інформують з Державного Центру УНР в екзилі.

ген. О. Удовиченко

Олександер Іванович Удовиченко народився 20-го лютого 1887 року в Харкові, де по закінченні середньої школи поступив до военнотопографічної школи, яку закінчив з відзначенням, поступаючи опісля в російську царську армію, в якій служив в т. зв. лейбґвардії Єгерського полку. В часі Першої світової війни був призначений до 129-го басарабського пішого полку, а після поранення був перенесений до штабу південно - західнього фронту. В 1916 р. вислано його до військової академії в Петербурзі, а відтак призначено адьютантом штабу Третього Кавказького Корпусу, і опісля начальником штабу 211ої дивізії.

В часі революції в 1917 р. взяв участь в українізації частин III Кавказького Корпусу і став на чолі Української Корпусної Ради. В жовтні того ж року Симон Петлюра викликав його до Києва, де він став командиром Гайдамацького Коша Слобідської України, який вславився боями під Арсеналом. В 1918 р. Удовиченко був наіменований командиром 2-ї Дивізії Січових Стрільців і відіграв видатну ролю у формуванні Українського Генерального Штабу. В 1919 р. став командиром III Залізної Дивізії, з якою (крім короткого часу полону у Денікіна) перебув до кінця визвольних змагань. Генералом став з призначення Головного Отамана Симона Петлюри у 1920 році. Під час перебування решток військ в таборах у Польщі Удовиченко виконував обов'язки генерального інспектора армії УНР.

В 1924 році переїхав до Франції, де довший час працював робітником на фабриках. Водночас очолював Українське Військове Товариство і був якийсь час головою Европейської Федерації Українських Військових Організацій. Відзначався покійний Генерал простотою і скромністю вдачі та був одним із найвидатніших українських старшин із закінченою високою військовою освітою в часі визвольної війни. Ген. О. Удовиченко був також автором книжки „Україна у війні за державність" та співробітником багатьох, головно комбатантських видань. В 1971 р. у Видавництві „Червона Калина" появилася під ред. ген. О. Вишнівського поважна праця „Третя Залізна Дивізія", де належно відмічено заслуги ген. О. Удовиченка.

В'єтконґ годиться на ген. Ван Мінґа, як голову уряду Південного В'єтнаму

Сайґон. — У той час, коли на фронтах довкруги Сайґону майже припинилися збройні дії, в самому Сайґоні і за кулісами між південними в'єтнамцями та в'єтконґом (в'єтнамськими комуністами) продовжуються інтенсивні пошуки за формою політичної розв'язки конфлікту. Враховуючи вимоги комуністів, південні в'єтнамські політичні лідери схильні піти на компроміс і покликати правління, яке було б сприємливе для комуністів. Згідно з інформаціями, комуністи годяться на кандидатуру ген. Дунґ Ван Мінґа, як голови південно-в'єтнамського уряду при передумові, що від уряду будуть цілком усунені теперішній президент Тран Ван Гунґ, міністер оборони ген. Тран Ван Дон і президент Сенату Тран Ван Лям, яких в'єтконґ зараховує до „кліки Тію".

Ген. Дунґ Ван Мінґ відкинув пропозицію президента Тран Ван Гунґа, щоб він став прем'єром, і покликав новий уряд. Як інформують, ген. Мінґ цілком підтримує думку про усунення від влади осіб, які були пов'язані з попереднім президентом Нґуєном Ван Тію, вимагаючи для себе посту президента Південного В'єтнаму. Американські чинники переконані, що передишка на фронтах буде тривати дуже короткий час і що південні в'єтнамці мусять дуже скоро зробити рішення, якщо не хочуть, щоб війська Північного В'єтнаму не почали наступу на місто. У міжчасі продовжується приспішена евакуація американців та південних в'єтнамців з Сайґону. Упродовж дня виїздить коло 5 тисяч осіб.

Спільна комісія Конґресу погодилася на використання військ для евакуації людей з Південного В'єтнаму

Вашінґтон. — У четвер, 24 квітня, Спільна комісія обох Палат Конґресу тимчасово погодилася на компромісовий законопроєкт, який надав би президентові Джералдові Фордові обмежені повновласті вживати американські військові частини для охорони евакуації з Південного В'єтнаму американських громадян і південних в'єтнамців. Компромісовий законопроєкт, над яким Спільна комісія мала формально голосувати у п'ятницю, 25 квітня, також призначає 327 мільйонів долярів на покриття коштів цієї евакуації та на гуманітарні цілі у Південному В'єтнамі. Ці гроші мають бути передані міжнародним допомоговим організаціям. Первісно Сенат пропонував, щоб призначити тільки 250 мільйонів долярів, а Палата вимагала 327 мільйонів, тобто суму, на яку остаточно погодилася Спільна конґресова комісія. Компромісовий законопроєкт ще мусить бути схвалений обома Палатами Конґресу і правдоподібно на початку наступного тижня буде переданий для підпису президентові Фордові. Деякі коментатори думають, що Президент накладе „вето" на цей законопроєкт, бо не погоджується не тільки із сумою проголосованих грошей, а також із обмеженнями, накладеними на його право вживати американські військові частини під час евакуації.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n. Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

„Теорія доміно" потверджується

Дещо понад два роки від часу підписання відомої паризької угоди в січні 1973 і „миру з честю", як це часто говорив колишній президент Ніксон, війна у В'єтнамі для З'єднаних Стейтів фактично закінчилася. Однобічну декларацію в цій справі зложив президент Форд у своїй промові на студентському кемпусі в Ню Орлінс, заявляючи, що коли мова про З'єднані Стейти Америки, для них війна у В'єтнамі „закінчена".

Сьогодні, очевидно, ще передчасно робити підсумки американської політики і збройної інтервенції у Південно-східній Азії. Було б, однак, також безпідставно бачити суцільну американську програну на цьому обширі як своєрідний „кінець Америки". Безперечно, З'єднані Стейти понесли болючу поразку, політичну і мілітарну, але кожна наука дещо коштує і коштує вона в майні і людях Америку.

Не входячи у глибшу аналізу проблеми, можна ствердити, що на такому розвиткові ситуації заважило кілька засадничих моментів. В першій мірі і може найважливіше було те, що американські чинники не зуміли збагнути до кінця справжньої суті проблематики щойно визволених народів азійського континенту. Встряваючи у події на обширі Індокитаю, ЗСА застосували там випробуваний ними в Европі плян „стримування комунізму", але практика показала, що цей плян для Азії цілком непідхожий. Здійснюючи свої пляни, а відтак інтервеніюючи збройно, американці сперлися на елементах вчорашнього дня, чим тільки сприяли внутрішньому розкладові, корупції, непотизмові місцевих т. зв. антикомуністів, які однак, не виявилися настільки розумні, щоб повести політику, яка забезпечила б хоча б їм самим майбутнє. У висліді, на ніщо не придалася велетенська матеріяльна і фінансова та мілітарна допомога.

Не менше важливим фактором було й те, що американці, рішившися на інтервенцію, ніколи не були готові допровадити війну до переможного кінця, забувши про пересторогу одного із своїх власних найвидатніших полководців, що коли не мається в пляні здобути перемоги, тоді не треба зачинати війни. Вислід відомий: втрати понад 50 тисяч вояків і майна вартости десятки більйонів долярів та ... приспішена евакуація решток американців із союзної країни, щоб рятувати їх напередодні її захоплення комуністами.

Для ЗСА війна у В'єтнамі закінчилася, але не закінчилася вона в Азії. Її відгомін і відгомін американського „відв'язання" від В'єтнаму вже відчувається у Таїланді та Лясосі, у Південній Кореї, Сінгапурі, Маляйзії та на Філіпінах. Встановлення комуністичних режимів в Камбоджі, а небавом у Південному В'єтнамі — це початок нового розвитку ситуації в Азії, починаючи від Японії і кінчаючи на Індії та Пакістані. Можна навіть сказати, що йдеться про події, які дуже нагадують роки захоплення комуністами влади у Китаю.

Перед роками пущено в обіг крилату фразу про „теорію доміно", говорячи про можливий розвиток ситуації у Південносхідній Азії. Останнім часом цю теорію дехто почав оспорювати, але сьогодні вона все таки потверджується на практиці.

Незадовільний законопроєкт

Після довготривалих дебат Спільна комісія обох Палат Конґресу нарешті схвалила законопроєкт, який надає президентові Джералдові Фордові повновласті вживати американські військові частини для охорони евакуації з Південного В'єтнаму американських громадян та південних в'єтнамців, яким загрожувала б небезпека з боку комуністичних народовбивців. Крім того, Комісія проголосувала призначити 327 мільйонів долярів на покриття коштів цієї евакуації та на гуманітарні цілі у Південному В'єтнамі.

Похвальним є те, що Комісія взагалі схвалила цей законопроєкт, бо досі багато законодавців не хотіли погодитися на вживання американських військових з'єднань, військових літаків і кораблів для цієї евакуації, бо боялися, що ці заходи можуть довести до нового вмішання ЗСА у війну у В'єтнамі. Але законопроєкт Комісії накладає такі обмеження на надані Президентові повновласті, що цей законопроєкт можна цілком сміло назвати незадовільним. Наприклад, щоб мати право вжити американські військові частини для евакуації південних в'єтнамців й інших не-американців, то президент Форд мусів би раніше доказати Конґресові, що пороблено всі можливі дипломатичні заходи для усунення загрози для тих людей. Крім того, Президент мусів би також доказати, що життя цих не-американців є під загрозою. Процедура збирання і передавання таких доказів може затягнутися на довший час, тоді коли події розвиваються так скоро, що заки Президент передасть ці докази, то дана частина Південного В'єтнаму може вже бути окупована комуністами і неможливо буде евакуювати цих людей. Ще одним недоліком цього законопроєкту Комісії є те, що президент Форд мусів би запевнити Конґрес, що американські вояки будуть вживані при евакуації не-американців тільки до того часу, поки не закінчиться евакуація всіх американських громадян. Крім того, американські вояки могли б бути вживані для евакуації не-американців тільки в тих частинах Південного В'єтнаму, з яких треба було б евакуювати також американців. Отже, якщо в даній провінції, загроженій комуністичними аґресорами, не було б американських громадян, то південні в'єтнамці, які довгі роки були союзниками ЗСА, були б залишені на призволяще реґулярних військових частин із Північного В'єтнаму та комуністичних повстанців В'єтконґ. А всім відомо, як в минулому і тепер В'єтконґ і північні в'єтнамці жорстоко розправляються із всіми „ворогами народу", тобто своїми політичними противниками. Масові розстріли, арешти, переслідування тощо, є нормальними явищами у „визволених" комуністами частинах Південного В'єтнаму. Секретар оборони Джеймс Шлесінджер минулого тижня заявив, що якщо комуністи захоплять цілий Південний В'єтнам, то 200,000 або навіть один мільйон південних в'єтнамців можуть втратити життя.

З уваги на те, Конґрес повинен якнайшвидше схвалити інший законопроєкт, який не накладав би таких обмежень на повновласті президента Форда щодо вживання американських вояків при евакуації південних в'єтнамців. Вже звичайна гуманність вимагає цього.

Я. Гайвас

ПЕРЕОЦІНКА ОСНОВ

Після невдачі державного секретаря, Генрі Кіссінджера, на Близькому Сході, у Вашинґтоні рішено створити комісію для прослідження причин цієї невдачі та намічення дальших заходів у цій насиченій несподіванками й небезпеками частині світу.

Після катастрофального відступу південно - в'єтнамських військ на півночі й у центрі країни, сполученого з розкладом великої частини збройної сили Південного В'єтнаму, в тому таких одиниць, які зараховувано до найкращих і найнадійніших, президент Форд вислав шефа Штабу Армії, ґенерала Васна, в асисті групи експертів, перевірити, чому і як дійшло до тієї катастрофи, а одночасно з тим знайти основні елементи для дальших плянів акції на тому терені.

Подіями на тих двох просторах, несподіваними й не завжди передбачуваними невдачами, особливо катастрофою у В'єтнамі, американський Уряд не лише заскочений, але глибоко занепокоєний, про що одверто говорять різні представники керівних кіл, чого не замовчує і сам Президент. Бож ці події не лише самі по собі є дуже болючими й загрозливими ударами, а в додатку вони є ланками в довгому ланцюгу останніх невдач, що їх зазнали ЗСА.

Як у ЗСА, так і в цілому світі публічна опінія не розуміє того, що сталося. Виявляється, що не менше заскоченими від американців і їх союзників є керівні чинники т. званого соціялістичного бльоку, так само керівництво Північного В'єтнаму. Всі бо звикли, що потуги ЗСА легковажити не можна.

ЗСА, наймогутніша й найбагатша країна світу, що розпоряджає майже необмеженими ресурсами й людьми, які вже нераз показали, що в потребі вони вміють дати раду всяким несподіванкам і загрозам. Перед очима світу ще постійно події Другої світової війни. В цьому великому конфлікті ЗСА показали свій фізичний і моральний потенціял.

В часі найбільшої воєнної напруги горезвісний д-р Ґеббельс, „єдина справді інтеліґентна людина" в колі гітлерівських партійних лідерів, скаржився у своєму тижневику „Дас Райх", що в час, коли всі країни в скруті, ЗСА дають надпродукцію зброї, боєприпасів та інших машин, потрібних для ведення війни. З тієї найбільшої дотепер війни всі її учасники вийшли знищені, надщерблені, послаблені, єдині ЗСА вийшли зміцнені під кожним оглядом.

Після закінчення війни продукція американського промислу становила більше 50 відсотків продукції цілого світу. Сільське господарство живило крім населення ЗСА десятки мільйонів людей поза кордонами Америки. В політиці слово Вашинґтону переважувало все інше. Моральний авторитет країни не мав рівного у світі. Це все доповняв ще монополь атомової зброї! ЗСА, які перерішили вислід війни, не загарбали ніякої країни, не пасли очей на чужі території, навіть зреклися будь - яких відшкодувань від переможених. Все промовляло за тим, що наша плянета ввійшла в довгу добу „пакс амерікана".

Ту свою вийняткову позицію американці вміли елястично використати в багатьох складних ситуаціях. Плян Маршала, що поставив коштом Америки на ноги зруйновану Европу, відбудова переможеної Японії великою мірою американськими засобами, виманеврування совєтських окупаційних військ з північної Персії, врятування Греції, Туреччини й свободи проток „доктриною Трумана", берлінський „повітряний міст", — це ланки з довгої черги перемог далекозорої політики. На переломі 50-60 років у понад сорока країнах світу перебувало на творчій праці й на сторожі миру понад мільйон американських культурних, господарських, суспільно-допомогових працівників, військових дорадників та членів військових з'єднань. Направду — „пакс амерікана"!

П'ятнадцять років після того ланцюг перемог заступлений ланцюгом невдач, зрідка переплетених успіхами. Як в публічній опінії, так і серед професійних знавців перемагає думка, що це не припадкові явища, але наслідки основних помилок цілого ряду державних адміністрацій. Середники інформації подають, що в Державному департаменті, та в інших найвищих установах розпочався основний критичний розгляд минулого й сучасного, щоб вийти на правильні шляхи в близькому майбутньому. До розгляду притягнені колишні державні секретарі, їхні співробітники та ті, що можуть дати щось вагомого для справи. Без огляду на те, чи вони демократи, чи республіканці, чи схвалюють теперішню адміністрацію і її методи, чи заперечують.

Причин невдач є багато й вони різні. Є вони зовнішнього і внутрішнього характеру. Назовні, у світі, американська політика затратила зв'язок з головними процесами у світі. Друга світова війна приспішила творення нового світу, а американська політика заходжується зберегти старий.

Хоч політичний інстинкт, породжений і живлений великими заповітами будівничих ЗСА, підказує рішучу й послідовну боротьбу проти колоніялізму, поневолення народу народом, визиску, то американська політика не зуміла наставити своїх вітрил на великі вітри зміни. А нераз там, де політичні діячі мали, чи мають, перед собою візію нового, за їхніми плечима капіталові й промислові ґіганти шукали й шукають зиску і тільки зи-

(Продовження на 3-ій стор.)

Лариса Дончук

„ПЕРША ЗУСТРІЧ"

Читаючи часописи, чи слухаючи новини по радіо, багато чуємо про тяжку трагедію, що спіткала Південний В'єтнам.

Поразка на фронтах і відступ війська стали фатальними й для мирного населення країни. Воно, боячись жорстокости наступаючого В'єтконґу, масово залишає свої хати й майно та пішки мандрує на південь. Ніхто не знає, скільки тих втікачів на дорогах. Може мільйон, а може й два...

Пригадалось мені, як тридцять років тому, навесні 1945 року, коли Німеччина була вже „приречена", по її дорогах на Захід безперервним потоком ішли наші „скитальці", намагаючись втекти від тортур, які несла їм нелюдяна комуністична влада.

Деякі тягли невеличкі возики з майном, часто й з маленькими дітьми на них. Були й такі, що несли на руках дітей, а за плечима — торбина з усім їхнім пожитком. Панічно втікали вони від „визволителів" — переможної Червоної армії, що по п'ятах посувалася за ними. Ці втікачі, знаючи смертельні обійми „родіни", намагалися якнайдалі втекти на Захід, бо вірили, що там сталінська рука вже їх не дістане. Говорили між собою: — Нам або дійти на територію, яку займають західні альянти, а там уже нашому „рідному" до нас зась!

Та не так сталося, як гадалося...

Ішли ці безпритульні скитальці 400-500 кілометрів, часто жебраючи по дорозі, щоб прохарчуватися. Ішли з єдиним бажанням, єдиною надією досягнути безпечної Західньої зони. На Захід! — це бажання додавало стомленим сили, і люди йшли й ішли...

Весна 1945 року застала нашу українську групу втікачів у невеликому містечку Ворбіс, що загубилося між горами й лісами Тюрингії. У квітні ввійшли туди американські війська і ми полегшено зідхнули: скінчився страх перед жорстоким бомбардуванням, а так само ми раділи, що цю місцевість зайняли американці. Ми твердо вірили, що тут караюча рука „родіни" нас не досягне.

Правда, трохи нас заскочили п'ятикутні зірки, що були намальовані на американських танках, і хоч вони були білого, а не червоного кольору, та все таки ми до них поставилися з деяким застереженням, а на душі стало неспокійно. Коли ж дехто з американських вояків каліченою німецькою мовою нас потішав, що ми скоро повернемось додому, то нас огортав ще більший неспокій.

Наша українська група притулилася в невеликих будиночках, розміщених на подвір'ї якоїсь фабрики. Було ще холодно і голодно. А розмови американців про повернення додому створювали ще більше пригнічений настрій. Ми не хотіли про це думати, але наші молоді українці, що вже трохи вивчили англійську мову, почули про Ялтинську Конференцію, на якій Західні альянти „продали" нас — підсовєтських — Сталінові. Тяжко було нам повірити, щоб гуманна демократична влада Англії та Америки, про яку ми були такої високої думки, могла б віддати нас назад у невільництво, знаючи, що нас там чекали тортури, заслання, а то й смерть.

Ці думки відганяли нам сон і ми, звичайно, рано вставши, вже виходили на подвір'я, погрітися на весняному сонці і, може, почути щось нового про нашу долю.

Одного такого ранку, коли яскраво світило сонце, і так привабливо пахли ранні весняні квіти, ми, згуртувавшись у затишному куточку, знову й знову вели розмову про болючу для нас справу, справу репатріяції на „родіну". Охоче ми слухали пана П., якого ми вважали людиною, що найкраще може розбиратися в тій світовій ситуації, в тих незрозумілих для нас подіях.

— То неможливо, панове, щоб демократичні держави, хоч би й такі, як Америка, яка славиться своєю гуманністю, яка помагає всім знедоленим, послали нас примусово до Совєтів, де ми були переслідувані й пригноблені. — Ми вірили його словам, бо так хотілося вірити в гуманність західніх урядів, на які ми надіялися, як на „кам'яну гору".

Раптом до нашої групи наблизився американський вояк, що охороняв фабрику. Він раніше ходив взад і вперед біля фабричного будинку, але ми не звертали на нього великої уваги. Коли він ближче до нас підійшов, ми побачили, що це юнак, на вигляд йому було не більше 19-20 років, з ясно-русявим волоссям, блакитними очима і, по-дитячому ніжною шкірою обличчя, що тепер зашарілося густим рум'янцем.

— Ви — українці? — несміло запитав.

— Та-а-ак! — в один голос відповіли ми, зрадівши, що почули раптом свою мову з уст американського вояка, і разом з тим цьому дивуючись.

— Я давно прислухався до вашої розмови і приглядався до вас, — продовжував вояк каліченою українською мовою, — мені дуже хотілося до вас підійти, та мені було соромно, що я не вмію добре по-нашому говорити. — Побачивши, що ніхто з нас не сміється з його далеко не досконалої мови, він уже сміливіше вів далі:

— Коли я був маленький, ще не ходив до школи, то я добре говорив по-українському, а в школі я відчув себе звичайним американським „бойсом" і вже по-своєму майже не говорив...

Ми, як зачаровані його слухали. У нас у головах не вкладалося, як же це так, що американець говорить українською мовою. Багато з нас трохи знали про Америку з творів Марка Твейна, Т. Драйзера чи Джека Лондона, чули й про знаменитих чикаґських „ґенґстерів", але про те, що в ЗСА живе досить велика кількість українців, про це ми не мали жадної уяви. То ж ми від здивування довго не могли прийти до себе.

А наш заокеанський брат продовжував:

— Коли ж я вас зустрів, то раптом відчув, що ви мої брати по крові і я зараз же запитав у листі батька, з якої частини України він приїхав до Америки, бо я вас побачив таких худих, виснажених, що терплять від холоду й голоду, у мене за вас заболіло серце і ви мені стали близькими, ближчими від усіх націй, які я тут зустрічав. Здається, що ви мені рідніші від моїх американських товаришів, — хвилюючись говорив юнак, вставляючи в українську мову англійські й німецькі слова. Навіть у чоловіків від зворушення з'явилися на очах сльози, а ми — жінки посправжньому плакали.

Розбалакавшись, він уже краще став говорити і, коли не знаходив відповідного українського слова і заміняв його англійським, то ніяково усміхався, кажучи:

— Перепрошую, я забувся, як по-нашому...

Розповів він нам, що в ЗСА багато українських громад, є свої церкви, при церквах українські школи, народні доми з бібліотеками при них, спортові товариства. Для нас — підсовєтських — то була новина. Але, почувши, що навіть в заокеанській далекій країні є наші брати, ми відчули себе не такими загубленими, самітніми, беззахисними.

Тут наш американський земляк раптом захвилювався:

— Ви ж голодні, а у мене немає нічого, чим би я міг з вами поділитись. — Він вивернув кишені, а там були тільки цигарки та окупаційні гроші, якими користувалися американські вояки. Чоловікам роздав цигарки, а тоді швидко пішов від нас, кинувши через плече:

— Зачекайте, я зараз!

Скоро повернувся з двома зарізаними курками і пояснив:

— Купив для вас у німця. Вони мають що їсти, а ви голодні.

У цей час на вулиці з'явилися американські вояки і наш молодий приятель попрощався з нами й пішов знову маршувати біля фабричного будинку.

Того вечора ми довго не йшли спати, все стояли на подвір'ї і обговорювали таку несподівано радісну зустріч.

Ці кілька хвилин розмови з нашим заокеанським братом залишились у моїй пам'яті назавжди. І тепер, після довгих 30-ти років, за які довелося багато побачити й пережити, в моїй уяві яскраво вимальовується юнацьке обличчя з ніжним рум'янцем на щоках, з ніяковою, але такою щирою і теплою усмішкою на устах.

З НАШИХ БУДНІВ

НАСТУП КОЗАЦТВА

Дозвольте почати тих декілька слів нашої з вами розмови під Квітну Неділю старого стилю з короткого вияснення, чи то пак — спростування.

Після успішної вистави комедії Миколи Гоголя „Одружіння", в постанові торонтської „Заграви", розійшлися по Ню Йорку чутки, тобто сплетні, буцімто Ікер і Понеділок втекли з театральної залі зараз після другої дії, бо дістали страх, щоб знаменита „Сваха" з „Одружіння" — Ніна Теліжина, також і їх двох, холостяків, не „засватала"!

Отож заявляємо, що в цих татарських вістях немає ні зеренця правди! Щоправда, ми вийшли (не втекли) з театру після 2-ої дії, але тільки для того, щоб попрощати нашого доброго приятеля і великого рабіна від гумору, Едварда Козака-Ека, котрий, закривши виставку карикатур в ЛМКлюбі, саме в тому часі — в неділю, 6-го квітня по полудні, від'їжджав до Детройту. З тієї теж причини ми не мали тоді змоги вийти на сцену та й вручити дорогим „загравцям" хоч би по скромній китичці весняних фіялок, — а вони, гості з Торонта, за свою мистецьку гру, заслужили собі не то на скромну китичку, а на великий кіш квітів.

Вертаючись до нашого гостя з Детройту, вищезгаданого Ека, то приходиться з приємністю підкреслити в цьому місці, що детройтським Козакам, як виходить, полюбилося місто Ню Йорк! Ледве достойний голова ОМУА, Михась Черешньовський, познімав зі стін ґалерії карикатури „визначних українців" Ека, як тут асистент п. голови, п. Токладок, зачав розвішувати твори молодшого Екового сина, доброго Козака Ґреми, котрий в цю Квітну Неділю відкриває першу свою в Ню Йорку виставку картин, правда — вже не карикатурних, як у тата, а таких ніби „нормальних"...

Пригадується, як на дивізійному вечорі в Літературно - Мистецькому Клюбі один комбатант з-під Бродів сказав: „Загали Козаки „анґріф" на Ню Йорк: наступає син за татом!" Ну, то й слава такому козацькому роду, якому немає переводу!.. Це правда, що молодий Козак не наступає сам, а „притулився" до красної партнерки, пані Ірини Зелик, що виставляє свої картини в сусідній залі. Пані Зелик — це колишня студентка маестра Михайла Мороза, який підховав собі, нівроку, гимало талановитої молоді! Голова ОМУА, М. Черешньовський, походжає по ґалерії і затирає руки, що „є рух в інтересі", а голова МЛКлюбу, інж. І. Жуковський, теж всміхається, як великодня паска, бо коли, мовляв, у мистців рух, то й на бідний Клюб... „якась шустка капне".

Ікер

Роман Савицький

„ВІДГОМІН МИНУЛОГО"

(З приводу фільму С. Новицького)

1

Між фільмами, які в останньому часі завершив Святослав Новицький, вирізняється „Відгомін минулого". Є це кольоровий документальний фільм в англійській мові („Рефлекшенс оф ди Паст", 16 мм. 36 хв.) про перших українських поселенців Манітоби в Канаді, фільмований Осередком Української Культури й Освіти у Вінніпеґу і частинно фундований Федеральним урядом. Автором дикторського тексту є Джім Стентон (Канадська телевізія), а диктором відомий вже в Канаді і в ЗСА фахівець цього діла, Ярослав Семчишин. Хоч диктор коментує події англійською мовою, цей фільм є властиво двомовний, тобто ширший своїм засягом, бо включає українські спомини - діялоги перших поселенців-піонерів.

Завдання цього фільму: задокументувати важкі початки українсько - канадського поселення, вклад наших піонерів у розвиток країни, та зафіксувати деяких піонерів - українців Манітоби і місцеві архітектурні пам'ятки. У кінорозповідь входять тверді, навіть трагічні перші роки канадських українців, корчування і вичищування з каміння сотень тисяч акрів землі, пересадження традицій на новий ґрунт і врешті пожвавлення канадської пшеничної індустрії завдяки українській підприємчивості. Фільм теж показує культурно - освітній розвиток українців і деякий вплив його на всеканадське життя.

Фільми С. Навроцького це складні зорово - звукові пережиття, які, хоч оглядаємо з цікавістю, повністю можемо оцінити лише за другим чи щойно за третім переглядом. Висока, можна сказати, безкомпромісова техніка його праць призначена лише на те, щоб донести до глядачів продумані деталі сценарія. Метода Новицького — змусити глядачів думати, заставити їх активно брати участь в історії, яка ритмічно розгортається на екрані, не задержуючись пульсує життям. Це живе темпо образу й звуку справляє враження, що переглянений фільм недовгий; він не мучить, а викликає охоту побачити ще більше. Фактично за 30-45 хв. Новицькому вдається передати інформацію майже одногодинних повнометражних фільмів.

Як режисер, фотограф і монтажист, С. Новицький з граничною точністю випрацьовує образ, текст і голос диктора, діялоги, музику і звукові ефекти. Монтаж цього складного матеріялу є тугий, немає банальних, зайвих кадрів. Після закінчення такого продуманого монтування цілости неможливо вже нічого відняти чи додати і власне ця характеристична риса фільмів Новицького робить їх цікавими від першої до останньої хвилини і коротшими ніж вони в дійсності є.

До живого темпу „Відгомонів минулого" причиняється теж перевага доцільно монтованих середніх плянів, перетиканих деталями над довшими кадрами загальних видів. Рідші загальні пляни застосовано, напр., при дуже вдало зфотографованих церквах. Проте, так само як С. Параджанов у Карпатах, Новицький не любить довго щось показувати одним кадром, але воліє всіма засобами кіна, тобто співгрою образу й звуку, дати глибше відчуття об'єкту чи настрою.

І тут приходимо до найважливішого. Настрій, тон, чи, так би мовити, „температура" твору про українців, розрахованого на чужого глядача, рішає успіх або провал цілої справи. У протилежність до часто неспокійних, емоційних українських промов, голос диктора у фільмі „Відгомін минулого" лагідний, але впевнений. Я. Семчишин не читає, але спокійним, авторитетним баритоном говорить прямо до глядача, передає йому настрій (відповідний до теми фільму) для розміркування, спогаду. Без фатальної в таких випадках патетики фільм дає відчути досягнення українців, але не хвалиться ними. Це метода індукційна — з обмеженого матеріялу викликати почуття чогось більшого. Такий спосіб застосовують елеґантні крамниці; вони дбають за добірний зміст своїх вітрин, але ніколи не переладовують їх. Отож, завдяки відповідній редакції тексту і режисури диктора в цій найважливішій фазі роботи добуто повний успіх.

Із методою індукції зв'язана ідея мистецтва взагалі й кіномистецтва зокрема. Поет Б. Антонич говорив, що метою мистецтва є викликати в нашій психіці такі переживання, яких не дає реальна дійсність. Кіно у самій своїй природі схоплює життя - дійсність. Але вдало завершений фільм — це вже мистецьке резюме чи зведення реальної дійсности, що дає більше і впливає на нас глибше ніж сама дійсність. Такий фільм не лише схоплює життя „на гарячому", він підсумовує його і дає певні мистецькі узагальнення. Таким фільмом власне і є „Відгомін минулого", ними є й попередні праці Новицького „Щоб дзвони дзвонили" (Центр УПЦеркви в Бавнд Бруку, ЗСА) „Шевченко у Вашинґтоні" (обидва фільми при співпраці фільмаря Юрія Тамарського) та ін.

Фільми „Щоб дзвони дзвонили" та „Відгомін минулого" спільно відновлюють у нас вселюдську тему О. Довженка — тяглість життя, зв'язок поколінь і їх культурних процесів, змаг із життєвими проблемами й вдоволення із чесної, хоча й твердої, праці. У фільмі „Відгомін минулого" повільні, але здорові зміни подані так само плавно, методою наплывів, що застосовуються при історичних фотографіях, будівлях, або при змінах пір року, заступаючи минуле сучасним.

До найбільш пам'ятних, символічних кадрів належать надмогильні потріскані хрести, свідки минулого намірені в будуччину, та безжурні ігри дітей біля батьків і дідів своїх, які згадують життя. Є теж особливо зворушливі кадри, які в руках іншого фільмаря може вийшли б надто плаксивими або взагалі нецікавими. Таким є настроєвий спад дощових краплин з хреста (уявні сльози) при згадці однієї трагедії.

(Продовження буде)

Перша виставка карикатур Едварда Козака в Ню Йорку

Серед різних образотворчих виставок, що їх влаштовує Об'єднання Мистців Українців в Америці в галерії Літературно - Мистецького Клюбу в Ню Йорку, винятковою була перша виставка карикатур Едварда Козака. Відкриття виставки відбулось в неділю 23 березня і вона тривала до 6 квітня 1975 р. Виставка карикатур під кожним оглядом була оригінальною й неподібною до всіх попередніх. Слід підкреслити, що карикатурне мистецтво сягає античних часів, але найбільше розвинулось воно у минулому і нашому століттях.

Оригінальність карикатурного мистецтва все залежить від глибокої вдумливости та винахідливости карикатурного вислову. Не раз трапляється так, що одним шаржом можна більше сказати та вдарити в належне місце ніж довгими статтями, а іноді, навіть не можна схопити мовою слова. Екові карикатури дуже часто мають такий вислів. Це ми маємо нагоду спостерігати в журналі „Лис Микита".

Перед обговоренням виставки карикатур Ека варто підкреслити маленьку, але важливу його деталь — властивість. Знаємо, що є багато мистців, які своєю творчістю ніколи не досягають зеніту, а деякі сягнувши, не мають можливості видержати. Вони якось скоро зникають, немов згоряють у своїй творчості. Еко належить до рідкісних, що не згасають й весь час — перебувають у зеніті. Декому може моє ствердження видаватись глорифікацією Екової творчости. Я, очевидно, свідомий того, що Еко не потребує жадної глорифікації, бо за нього говорять його мистецькі твори, тому й не думаю цього робити, тільки відмічую те, що бачу і відчуваю. Хто слідкує за творчістю Ека, напевно погодиться з моїм твердженням. В усій Ековій мистецькій творчості помітна глибока вдумливість. Він уміє бачити те, що перед пересічною людиною є закрите. Він уміє майстерно висловитись у формі слова, карикатури, чи картини. Кожний його задум є продуманий, упорядкуваний і з чуттям легкости зафіксований на полотні чи папері та зрозумілий для кожного глядача чи читача.

На виставці Еко мав 100 експонатів, які тематично були поділені на п'ять груп. Перша група була зазначена у програмі під назвою „Портрети славних українців — серія перша". (Дехто робив завваження до свова „славних", бо мовляв серед виставлених карикатур, може не всі належать до славних). Звичайно в заголовку першої групи неправильно вжито слово „портрети", бо фактично, це не були портрети, але карикатури. Коли б було вжито слово „карикатури" то воно пом'якшувало б вираз „славних", надавало б гротеского характеру образам і може не викликало б застережень.

Перша група, що складалась з 44 карикатур поодиноких осіб була своєрідним „іконостасом" українських „святих". Автор заповів, що має в пляні виготовити другу серію „іконостасу", який з понад 80 поодиноких каризпонад 80 поодиноких карикатур. Всі карикатури першої серії стали власністю панства Ярослави і Михайла Шафранюків з Канади, рівночасно вони є власниками другої серії, над якою Еко буде працювати. Заінтересовані, що бажали купити свої карикатури не мали цієї можливості.

З першої групи карикатур найбільш оригінальною була карикатура, що на ній був зображений Яків Гніздовський. Еко мінімальною кількістю чорних ліній схопив наймаркантніші риси Гніздовського. Всі інші карикатури того типу, крім рисункового простого схоплення, мали кольоровий додаток, що було прикрасою, яка карикатурі не обов'язково потрібна.

Друга група карикатур була під назвою „Село" — серія третя" до якої входило 20 експонатів. Тут Еко в гротесковій формі представляє побут західно-українського села. Ці карикатури є, в окремих випадках, відблиском вчорашнього. Підкреслено в них елементи, які дотепер не занотувала наша література. Крім рисунку, що є найбільш важливим фактором в творчости карикатури Ека вдало застосована інкорпорація кольорів, які посилюють експресію твору. Карикатури своїм змістом відзеркалюють соціяльну й національну настанову даного часу. Для ілюстрації можна навести деякі назви: „Провід", „Рекрути", „Урльопник", „Член організації", „Панич", „Поплентачі", — а вони вже говорять самі за себе.

Третя група — „Композиції" до якої входили вісім картин знову ж таки з соціяльно-побутової тематики вчорашнього й нашого часу, це твори більш складні. Тут видна скупність творчо мистецьких елементів пов'язана в одну цілість. Тут Еко знову виявляє свою тонку елястичність вислову рисунку, який для глядача є приступний та зрозумілий. Є тут такі назви картин як: „На ярмарку", „Миряни," „Староста і свахи" й інші.

Дві останні групи виступають під назвою: „Львівський парнас" і „Політично-суспільна карикатура". В обидвох випадках, це збірні картини виконані рисунково.

Того рода виставки це у нас рідкість. А тому треба відмітити, що Еко своєю виставкою карикатур зробив гарну несподіванку для нюйоркських любителів мистецтва. Екова дбайливість, працьовитість та винахідливість і його все нові й нові відкриття держить його свіжо творчим. Треба сподіватись, що Еко зробить для нас ще не одну несподіванку в майбутньому.

Микола Галів

ПЕРЕОЦІНКА ОСНОВ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ску, навіть шляхом визиску відсталих, несвідомих, слабих народів і держав.

У добі революційних зрушень архітекти американської політики задумали новий „священний союз", щоб стримати ці зрушення. Почуття сили й всемогутности країни стали джерелом її слабости. Бо сила, розкинена й розтягнена по цілому світі, дуже часто спрямована в лихому напрямку, породжувала протилежні до намірених результати.

Виходячи з основного наміру зберегти існуючий лад, ЗСА мусіли опертися в першу чергу на консервативні елементи у світі, які ще й густо переплетені тими, що бачать тільки себе і свої „священні" інтереси.

Не дописали політика й стратегія. Двадцятип'ятилітній конфлікт з Китаєм Мао наштовхував на різні, некорисні для Америки й для світу, політичні й військові ініціятиви й заходи. Вершком їхнім став трагічний конфлікт в периферійному Індокитаї, останні конвульсії якого розгортаються перед нашими очима саме тепер.

Головного ворога свого й цілого світу, червону Москву, Вашинґтон намагається зробити своїм спільником у „священному союзі".

Світ змінився, а всередині Америка великою мірою залишилася тією самою, що була років тому тридцять-п'ятдесят, — може сто. Командні елементи суспільства разом з державними адміністраціями плекали й підтримували користолюбивість, „святий егоїзм" одиниць і суспільних груп, замкнення в колі власних інтересів, як здорову основну напрямну збірного життя нації. Незчисленні рупори на вулиці, в школі, вдома, навіть у церкві проповідували: намагайся збагатитися. Матеріяльні здобутки й розкоші мали стати змістом і якістю життя. Довгий час здавалося, що неймовірний розвиток країни потверджує це.

Навіть у такому скрутному часі, як теперішня господарська криза, яка загрожує духовими й соціяльними ферментами, норми залишаються ті самі, Зиск, матеріяльні користі ще й надалі мають бути мірилом здорового стану. Глибокий ідеалізм, на якому побудована і завдяки якому дійшла країна до найвищих осягів, придавлений ними.

В такому стані тільки глибоке потрясення, а для декого мариво катастрофи, можуть змінити поставу до життя, до його вартостей і змісту, тобто ту основу, з якої виростає все інше. Все вказує на те, що суспільство, сповнене прагненням того глибокого переставлення, очікує нового слова й нових людей, які повели б його у майбутнє.

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що у неділю, 13-го квітня 1975 р., після довгої недуги, проживши 76 років, відійшов від нас у Вічність, наш Найдорожчий ЧОЛОВІК, БАТЬКО та ДІДО

бл. п. д-р медицини ЮРІЙ АНДРЕЙКО

довголітній головний лікар Українського Народного Союзу, активний і жертвенний громадянин.

ПОХОРОНИ відбулися 23-го квітня 1975 року, на цвинтарі Pine Bush у Керґонксоні, Н. Й.

Горем прибиті:

дружина — МАРІЯ
донька — НАТАША ДЕКЕР
сестри: ОЛЬГА ГІЛСОН та СТЕФАНІЯ ГІТ
та внуки

ВІДБУЛИСЯ ПЛЕНУМ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

довського присутні довідалися, на основі статистичного зіставлення, про стан сучасного спортового виховання в Україні та країнах наших поселень. Цифри були настільки разючі, що навіть тяжко було повірити, що аж так ми занедбали фізичне виховання нашої молоді в країнах поселення.

В доповіді д-ра І. Гурина, другій за чергою, насвітлено фізичне виховання, як важливий чинник національного виховання, на протязі цілого історичного існування українського народу. Доповідач наголосив необхідність вироблення єдиної системи для спортового виховання української молоді в цілому світі, яка базувалася б на ланцюгові фахових спортових шкіл (під сучасну пору існує єдина, більш заавансована І-ша Українська Спортова Школа УСТ „Ч. Січ") нормативів фізичної вмілости та систематично влаштовуваних українських крайових та світових змагів (олімпіяд).

Ред. З. Снилик (був відсутній) в своєму резюме, переданому модераторові, насвітлив актуальне питання, яким є сучасна інформація —преса, радіо, телевізія—та її важливість, як засобу для популяризації та поширення українського спорту. Як практичну розв'язку З. Снилик рекомендував: заведення систематичних спортових сторінок в наших пресових органах, введення „спортової хвилини" в українських радіопередачах, потребу спортового журналу та започаткування видання фахової спортової літератури.

Четверту доповідь виголосив С. Маланчук. Прелеґент зупинився на практичному питанні взаємопов'язаности та співпраці різних українських спортових осередків та клюбів. Доповідач представив добре опрацьовану організаційну схему, що мала б упорядкувати та зактуалізувати українське спортове життя в ЗСА та Канаді і включала б у наші лави всі спортові одиниці.

Вишголошені доповіді викликали жваву дискусію та закінчилися ухвалою резолюцій, що мають бути вислані до Спортової Централі та СКВУ.

По закінченні панелю в авдиторії Української Католицької Школи св. Івана Хрестителя відбулася вечірка відбиванкової ланки УСТ „Ч. Січ" під назвою „Спортові Мрії" з веселою і самодіяльною програмою, що її уложили і виконали юначки наймолодшої дружини ланки.

(Подали: д-р І. Гурин — модератор панелю і О. Твардовський — пресовий референт УСЦАК).

ЗБОРИ „ЧОРНОМОРСЬКОЇ СІЧІ" В НЮАРКУ

Нюарк. — Друга сесія Загальних зборів Українського Спортового Т-ва „Чорноморська Січ" відбудеться тут в домівці Т-ва при 680 Санфорд евеню цієї суботи, 26-го квітня, о год. 7-ій вечора

Асторія відзначила 25-річчя смерти ген. Т. Чупринки

Дня 30 березня 1975 р. юнацтво СУМА Осередку ім. Мих. Сороки Святочним апелем започаткувало відзначування 25-річчя геройської смерти сл. п. ген. Тараса Чупринки-Шухевича, Головного Командира УПА. Апель відбувся у власній домівці в Асторії, а його перевела писар Осередку Леся Галитин; святочне слово на апелі виголосив юнак Михайло Галатин. Опісля все юнацтво СУМА, уніформоване з прапорами під керівництвом голови осередку Осипа Галатина та булавного Володимира Явдошина прибуло до української католицької церкви Чесного Хреста в Асторії, де після співаної Служби Божої о. парох В. Андрейчук, ЧСВВ, відправив Панахиду й виголосив релегійно-патріотичне слово. Співав церковний хор під диреґентурою Осипа Дляботи, а члени Організацій Українського Визвольного Фронту під час Панахиди зайняли місця посередині церкви за прапороносцями. По обіді в домівці СУМА в Асторії відбулася Святочна Академія, яку відкрив голова 35-го Відділу ООЧСУ д-р Володимир Нестерчук, привітанням присутніх у щерть виповненій залі і окремо д-ра Макаревича з дружиною. Голова зачитав уривок із „Заклику Воюючої України" підписаний покійним ген. Т. Чупринкою й опісля передав слово головному доповідачеві мґрові Левові Кокодинському. Доповідач, як товариш сл. п. генерала з гімназійних, студентських, підпільних часів та військового вишколу — представив силюету Тараса Чупринки-Шухевича в оргінальному аспекті, як студенського, політичного та військового діяча.

Прелеґент зокрема відмітив, що вбиваючи сл. п. ген. Романа Шухевича-Тура-Лозовського, ворог не вбив самої ідеї, яку на Рідних Землях під сучасну пору продовжують Валентин Мороз і тисячі інших. Їх почини, як й покійного ген. Тараса Чупринки, є гідні до наслідування. Йому належить теж й концепція творення фронту усіх поневолених народів, тобто АБН-у, який й зараз діє по цілому світі під керівництвом Голови ОУН Ярослава Стецька.

Опісля голова Відділу ОУЖ ОЧСУ п-ні Марія Нестерчук поділилася спомином про родину покійного ген. Т. Чупринку, жінку та дітей, доню Оксану та синка Юрчика, якого зараз так жорстоко переслідує червона Москва. Іван Вітюк по мистецьки відчитав вірш „Націоналіст". Мистецьку частину Академії виповнила мандолінова оркестра СУМА в Асторії під керівництвом головної виховниці студентки Галини Климук, яка виконала в'язанку козацьких, стрілецьких й повстанських пісень. Вірш Марка Боєслава „Генерал Тарас Чупринка" сказала юначка Леся Галатин, а поему Ол. Веретенченка „Повстанці" збірно виконали юначки й юнаки СУМА. Академію закінчено відспіванням українського національного гимну відіграного мандоліновою оркестрою й підхопленого цілою залею.

д-р Ол. Соколишин

Неділя Православія у Філядельфійському Деканаті

Кожного року, в першу неділю святого великого посту, Українська Православна Церква врочисто святкує Неділю Православія.

В Неділю Православія Свята Церква в особливий спосіб почитує святі ікони та молитовно вшановує пам'ять св. Отців Вселенських Церковних Соборів, ісповідників і учителів Церкви, що з великою посвятою боролися проти єритиків та охороняли Віру і Церкву від фальшивої науки.

На тих Вселенських Соборах було сформульовано доктрини Церкви і виготовлено систему правил та винесено постанови щодо православного ісповідання Христової віри.

Сьомий та останній Вселенський Собор відбувся (другий раз) в м. Нікеї в 787-м році. Той Собор осудив новостворену єретичну секту, т. зв. „іконоборців", що боролися проти шанування ікон та домагалися від церковних і світських властей, щоб ікони усунено було з церкви та приватних домів, бо єретики „іконоборці" уважали, що почитання ікон — це ідолопоклонство. Собор виніс постанову про те, що християнам вільно почитувати святі ікони в церквах і домах, але цей закон увійшов в силу аж 862-го року за панування королеви Теодори, коли Церква остаточно поборола „іконоборців" і християни стали вже вільно шанувати святі ікони.

В цьому (1975-м) році Неділя Православія припала на 23 березня. В цей день у всіх церквах філядельфійського деканату відбулись Богослуження і проведено збірку пожертв на Українську Православну Семінарію св. Софії в Савт Бавнд Бруку, яка розпочинає свою працю у вересні 1975 року.

Соборна Вечірня відбулась в УПЦеркві св. Духа в Ковтсвіл, Па. Очолив цю Вечірню о. Протопресвітер Степан Біляк, декан філядельфійського деканату. Йому соcлужило 8 священиків і протодиякон. Співав церковний хор з Вільмінґтонської Парафії свв. Петра й Павла під керівництвом п. Сергія Ковальчука. На Вечірні було понад 250 осіб — членів місцивої і сусідних парафій. Під час Вечірні глибокозмістову проповідь про Неділю Православія виголосив о. Протопресвітер Степан Біляк. В кінці Вечірні відбулась процесія Духовенства з іконами, що знаменувало церковну процесію з святими іконами та церковними прапорами, яка пройшла у 843-м році головними вулицями міста Константинополя. Це була перша Неділя Православія, що відбулась з причини побіди християн над єритиками „іконоборцями". Було проведено спеціяльну збірку на фонд УП Семінарії св. Софії.

Після Вечірні всі присутні були запрошені до парафіяльної залі, де заходами і коштами Парафіяльного Уряду і Сестрицтва відбулась спільна трапеза. Після трапези відбувся панель, модератором якого був о. Протодиякон Павло Гринишин. Присутні подавали на письмі запити про справи віри, догмати, історію УПЦеркви. Цей панель пройшов успішно, на якому 5 священиків відповідали на всі їм поставлені питання. Панель закінчено молитвою і всі присутні з повним задоволенням розіхались по своїх домах, а Духовенство залишилось в Ковтсвілі для відбуття духовних вправ (реколекцій) та св. Сповіді.

На другий день духовенство зібралось в церкві, де було відправлено Молебень. Після чого розпочались духовні вправи.

Провідником реколекцій був о. Декан Степан Біляк, який виголосив доповідь про ціль духовних вправ, про завдання правосавного священика, особливо в теперешніх часах. Далі відбулась доповідь о. Л. Куберського на тему: „Священство Старого й Нового Заповітів". Відтак вислухано доповідь о. Богдана Мицика на тему: „Священик і його молитва". Наступну доповідь виголосив о. Степан Біляк на тему: „Яка повинна бути віра священика". Далі вислухано доповідь о. Митрата Михайла Яроша (місцевий настоятель) на тему „Гріх і віра" і нарешті доповідь о. Степана Біляка про „Гріхи священика".

По кожній духовній науці, священики читали уривки з життя Святих і були від 10 до 15 хвилин розважання. Робились короткі перерви їжу, яку гостинно приготовляло Сестрицтво під керівництвом пані-матки Ярош. О годині 8-ій вечора відбулось Мале Повечірря.

Третього дня ранку, вже о 8-ій годині, зібралось Духовенство в церкві і всі сповідалися, а підчас Св. Літургії Раніш Освячених Дарів причастилися.

Після сніданку відбулись чергові деканальні наради, на яких розглянуто було такі справи: „Підсумки Неділі Святого Православія", заслухано звіт скарбника Деканату о. М. Яроша, встановлено остаточну дату „Дня православного священика" на день 27 липня ц. р., конференцію Вівтарних Хлопців на 23-26-го червня, обговорено тему дня одноденної релігійної конференції учителів Недільної Школи, яка має відбутися при УПКатедрі св. Володимира в Філядельфії.

Деканальні збори Духовенства висловили подяку о. Митрофорному Протоєрею М. Ярошові, Парафіяльному Урядові і Сестрицтву за добре переведення Неділі Святого Православія.

Молитвою „Достойно є" закінчено збори Деканату. Після обіду всі розіхались до своїх парафій в піднесеному настрої.

о. Стахій Шадинський

З життя української православної парафії в Честері

Українська православна парафія Успіння Пресвятої Богородиці в Честері, Па., є в складі філядельфійського Деканату УПЦ в ЗСА. На протязі 30-ти років був ВПстоятелем цієї парафії на реп. о. протопресвітер Омелян Мицик, який на власне бажання залишив цю парафію і за ухвалою Консисторії УПЦ в ЗСА призначений на настоятеля УПЦ Пресвятої Діви Марії в МіКізракс, Па.

Протопресвітер о. Омелян Мицик був активним в праці філядельфійського Деканату, займаючи становище декана на протязі кількох каденцій, заст. декана і скарбника, приділюючи особливу увагу конференціям Вівтарної Дружини (хлопців), конференціям учителів Релігійних Недільних Парафіяльних Шкіл, тощо.

Деканат, за ініціятивою декана о. протопресвітера Степана Біляка, відбув спеціяльні збори отців Деканату 27 лютого ц. р., в гостинному домі настоятеля УПЦ св. Покрови у Філядельфії. На цій нараді було вшановано о. Омеляна, як активного члена Деканату, висловлюючи жаль, що о. Омелян залишає наш філядельфійський Деканат.

Крім цього Деканат влаштував о. Омелянові спільний обід, під час якого продовжувалась товариська бесіда навкруги діяльности о. Омеляна в Деканаті і в честерській парафії, висловлюючи побажання успіхів о. Омелянові на новій парафії в МіКізракс, де перед ним стоять великі завдання.

За старанням о. Декана, парафія в Честері влаштувала прощальний обід в честь о. Омеляна і його дружини 9-го березня.

В той день о 4-ій годині по полудні був відслужений молебень за здоров'я о. Омеляна і його дружини пані-матки Марії, який очолив Владика Архиєпископ Марко — заступник Митрополита УПЦ в ЗСА, в сослуженні отців: С. Біляка, С. Шадинського, А. Двораківського, М. Яроша, И. Крети, Б. Желехівського, П. Мелеха, М. Борисенка, Л. Куберського, Б. Мицика, Є. Гусара і продіякона Павла Гринишина. Підчас молебня Владика Марко тепло попращав о. Омеляна, підкреслюючи його заслуги в честерській парафії, висловлюючи надію, що о. Омелян в другій парафії в МіКізракс збагатить цю парафію своїм досвідом і піднесе її на ще вищий рівень. Владика виголосив о. Омелянові і його дружині „многоліття", що його проспівали всі присутні, які заповнили велику церкву.

Після молебня в парафіяльній залі відбувся прощальний обід, що його влаштувала парафія. На обіді було присутніх понад 300 осіб — духовенства, членів честерської парафії і гостей з сусідніх парафій.

Товстмайстром на обіді був голова парафіяльного уряду Василь Пастушок. Страви поблагословив Владика Архиєпископ Марко, якому всі присутні проспівали могутнє „Ісполла Еті Деспота". При кінці обіду відбулись прощальні виступи багатьох присутніх. Першим промовцем був стейтовий сенатор Белл, який сказав: „Честер втрачає активного священика-громадянина, а МіКізракс здобуває...".

Головну прощальну промову виголосив декан філядельфійського Деканату о. протопресвітер Степан Біляк, який схарактеризував діяльність о. Омеляна Мицика в честерській парафії, в філядельфійському Деканаті і в проводі Української Православної Церкви в ЗСА, де о. Омелян був членом Ради Митрополії та Контрольної Комісії. Декан висловив побажання від Консисторії, о. о. Деканату і від усіх присутніх о. Омелянові в його наступній праці в парафії в МіКізракс, а присутні проспівали о. Мицикові і його дружині могутнє „многая літа"

З теплими привітами для о. Омеляна виступили Владика Марко, о. мітрат М. Ярош, колишній настоятель честерської парафії, тепер в Коатесвіллі, о. Леонард Куберський — настоятель УПЦ у Вільмінґтон, Дел.

Після цього відбулись численні виступи від прицерковних організацій, парафіяльного уряду, ради тростів, сестрицтва, парафіяльної школи, церковного хору, представників від коатесвільської парафії і численних представників громадських організацій м. Честер, Па.

Крім привітів присутні вручили о. Омелянові дари любови.

В кінці виступив о. протопресвітер Омелян Мицик, який був зворушений цим прийняттям в його честь і виступами з підкресленням його заслуг у парафії, в Деканаті і в громадських організаціях, зокрема в Українському Народному Союзі. Він подякував всім за тепле прощання і запевнив, що в парафії МіКізракс він приkладе всі сили і довголітній досвід для добра тієї парафії.

Прийняття закінчилось молитвою, яку виголосив о. мітрат Михайло Ярош, і відспіванням українського національного гимну.

Протопресвітер о. Стахій Шадинський

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСоюзу

НЕДІЛЯ, 11-го ТРАВНЯ 1975 р.

МОНЕССЕН, Па. Місячні збори 338 Відд., о год. 1-ій по пол. в Укр. Залі на 2-ій вул., 213 Скунмекер Авеню. Проситься чл. прибути і вирівняти вкладки. — П. Янковський, предсідник, М. Кущ, секр.

НЕДІЛЯ, 18-го ТРАВНЯ 1975 р.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Збори С-ва Пресв. Богородиці, о год. 2 по пол. в Укр.-Амер. Клюбі при 292 Гадсон Авеню. Проситься чл. прибути на збори і вирівняти вкладки. — Стелла Гошовська, Марія Ковальчук, Параска Демянів.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

АННА ГОЛОВІД, членка УНС Відд. 77 ім. Франка в Норквілл, померла 19 червня 1974 р. на 84-му році життя. Народилася 30 жовтня 1889 р. в Україні і стала членкою УНС 1923 р. Залишила в смутку — Марію Головід, Катерину МекҐлюмпи, Івана Головід і Стефана Головід (діти). Похована 22 червня 1974 р. на цвинтарі Уилланд Семетери в Норквілл, Огайо.
Вічна Їй Пам'ять!
Петер Федаш, секр.

ІВАН ПАДУЧАК, член УНС Відд. 218 Т-ва Сокіл в Кембелл, О., помер 21 серпня 1974 на 87-му році життя. Покійний народився 1887 р. в Україні, а став членом УНС в 1936 р. Залишив в смутку дружину, довголітню піонерку цього Відділу. Похований 24-го серпня на цвинтарі св. Петра і Павла цвинтарі.
Вічна Йому Пам'ять!
Иосиф Сенюк, секр.

СТЕПАН ПЕТРАЩУК, член УНС 280 Відд. в Скрентоні, помер 29 липня 1974 на 80 р. життя. Покійний народився в Україні. Залишив у смутку синів Волтера, Івана. Похований 1 серпня 1974, на цвинтарі Катедрал.
Вічна Йому Пам'ять!
В. Рубловський, секр.

СТЕПАН ОРЕСИК, член УНС Відд. 63 Т-ва Січ у Форд Сиґі, помер 4 липня 1974, на 84-му році життя. Народився 15-го березня 1890 року, став членом в 1937 р. Залишив у смутку діти. Похорон відбувся 8 липня 1974 р. на українському цвинтарі св. Марії у Форд Сиґі, Па.
Вічна Йому Пам'ять!
Михайло Турко, секр.

МАРІЯ ТЕРНИЧНА, членка УНС Відд. 63 у Форд Сиґі, померла 2 липня 1974 на 79 р. життя Народилася 1 червня 1892 року і стала членкою УНС в 1919 р. Залишила в смутку мужа Луку. Поховоронено її на українському цвинтарі св. Марії у Форд Сиґі.
Вічна Їй Пам'ять!
Михайло Турко, секр.

МИХАЙЛО ВАЙТКО, член УНС Відд. 126 Б-ва св. Івана Хрестителя в Сліквіл, помер 8 серпня 1974, на 54 р.ж. Народився 22 травня 1920 р. в Сліквіл. Залишив у смутку двох братів і сестру. Похоронений 11 серпня на цвинтарі Еджвуд в Солтсбурґ, Па.
Вічна Йому Пам'ять!
Іван Т. Шеліґа, секр.

ФРАНКО МОВЧАН, член УНС 195-ий Відділ в Пікскілл, помер 27-го серпня 1974, на 85 р. життя. Народився 28 травня 1889-го року. Став членом 1918 р. Залишив у смутку доньки Юлію Мулшен і Анну Мекее. Похорон відбувся 29 серпня 1974 р. на Ассемпшен цвинтарі, в Пікскілл, Н. Й.
Вічна Йому Пам'ять!
Андрій Демиссей, секр.

ПЕТРО МЕК КОСКІ, член УНС 235 Відд. ім. св. Михайла в Россфорд, Огайо, помер 23 серпня 1974 на 79 р. життя. Народився 1896 р. в селі Сенява, Зах. Україна і став членом УНС 1915 р. Залишив у смутку сина Леонарда. Похоронено його 26 серпня 1974 р. на Калвари цвинтарі в Толідо, Огайо.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

МАРІЯ КУБИК, членка УНС Відд. 331 Т-ва С. Мельничук в Мілвіл, НДж., померла 10 вересня 1974 на 84 р. життя. Народилася 8 січня 1887 р. в Польщі і стала членкою УНС в 1924 році. Залишила у смутку доньку Гелену С. Йонґ. Похована 12 вересня 1974 р. на Мт. Плезант цвинтарі в Мілвіл, Н.Дж.
Вічна Їй Пам'ять!
И. Романюк, секр.

ТЕОДОР ФЕДОШ (ФРЕНК), член УНС Відд. 65 св. Володимира в Елизабет, Н. Дж., помер 8 вересня 1974 на 96 р. життя. Народився 1878 р. с. Зиндра Нова, пов. Короско, Лемківщина, і став членом УНС в 1905 р. Залишив у смутку 4 синів — Франка, Михайла, Івана, Петра і три дочки — Марію, Анну, Еву та 10 внуків і 16 правнуків. Похорон відбувся 11 вересня 1974 р. на Ровз Гілл цвинтарі в Лінден, Н. Дж.
Вічна Йому Пам'ять!
А. Сміт, секр.

ІВАН КУЦАН, член УНС 378 Відд. у Вайлвуд Крест, помер 24 липня 1974 на 53 р. життя. Народився 5 липня 1921 р. в Клівленд, Огайо. Залишив у смутку дружину Марію Джан, дочку Катерину Мінсей і внучку. Похорон відбувся 29 липня 1974 р. Голи Крос цвинтарі у Міллвілл, Н. Дж.
Вічна Йому Пам'ять!

ТЕРЕСА ХОМИН від 1950 р. членка УНС, Відд. ч. 32 Т-ва О. Ольжича у Філядельфії, померла 6 квітня 1975 р. на 50 р. ж. П-на народилася 30. 12. 1924 р. в Німеччині і стала членкою УНС в 1950 р. Полишила в смутку: мужа Михайла, доньок Анну й Кляру, батька, який має 84 роки життя, сестру Кляру і брата Івана в Німеччині. та ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 9-го квітня на цвинтарі св. Марії у Факс-Чейсі в Філядельфії.
Вічна Їй Пам'ять!
Секретар Відділу

Яким Клачко, член УНС Відд. ч. 39 Т-ва „Українська Січ" в Сиракюзах. Помер 21-го лютого 1975 р. на 80-ому р.ж. Покійний народився в 1896 р. в Україні, і став членом УНС в 1923 р. Полишив у смутку: дружину Юстину, доньки Еву і Марію, синів Теодора, Михайла і Миколу — як урядник Відділу УНС і піонер церковного і громадського життя — багато приятелів. Похорон відбувся 24. лютого 1975 р. на цвинтарі Української Католицької Церкви в Сиракюзах, Н.Й.
Вічна Йому Пам'ять!
Управа Відділу

АНДРІЙ ЖИТИНСЬКИЙ, член УНС Відд. ч. 158 Т-ва Богдан Хмельницький в Брукліні, помер 26 березня 1975 на 74-ому р. ж. Покійний народився в 1901 р. в Реневі повіт Зборів — зах. Україна, і став членом УНС в 1948 р. Полишив у смутку дружину Климентину і кузинів Букала, Антона і Олексу Житинських. Похорон відбувся 31. березня 1975 на цвинтарі св. Андрія в Південному Бавнд-Бруку, Н. Дж.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

СТЕФАНІЯ ТРИГУДЕНКО, членка УНС, Відд. ч.290 Т-ва НЗДД Марі, померла 22-го жовтня 1974 на 75-ому році життя. Покійна народилася в 1899 р. в Перемишлі, Зах. Україна, і стала членкою УНСоюзу в 1949 р. Полишила в смутку: сина Олега, невістку Анну, троє внуків: Стефана, Давида і Стефанію Похорон відбувся на цвинтарі св. Андрея в Бавнд Бруку, Н.Дж.
Вічна Їй Пам'ять!
Секретар Відділу